

Tannlege i militæret

Patrick Fardal (25) avtjente førstegangstjenesten som tannlege i Rena Leir. Han trivdes så godt, at han vil fortsette å arbeide i Forsvaret. – Jeg ser på meg selv som en offiser først og fremst, deretter som tannlege.

Vi møter Patrick Fardal i vakta ved Rena Leir, en av de største militære leirene i Norge – og strengt bevoktet med forhøyet terrorberedskap som Forsvaret i Norge innførte for en tid tilbake. Fra vakta blir vi fulgt opp til sykestua av Patrick og en offiser. Inne i Sykestua er det tannklinikk og den ser nesten ut som et vanlig tannlegekontor, bortsett fra at veggene er

panelt med tre, ikke hvite og lyse. Patrick Fardal bruker militær uniform når han behandler pasienter. Han har noen minutter igjen av matpausen før neste pasient kommer.

– Hvorfor ønsket du å avtjene førstegangstjenesten som tannlege i Forsvaret?

– Jeg har alltid vært interessert i Forsvaret og var aldri i tvil om at jeg skulle avtjene verneplikten. Men jeg fikk ikke innkalling som tannlege. Derfor tok jeg selv kontakt med tannlegesjefen i Forsvaret i Norge. Og han ordnet det slik at jeg fikk anledning til å være her, sier Patrick.

Han begynte på rekruttskolen i august 2012 sammen med blant andre tannleger, leger, jurister og veterinærer.

I tiden på rekruttskolen var det feltøvelser med skytetrening, mye fysisk trening, ledelseskurs og mye annet som han gikk igjennom i løpet av fem uker.

Deretter var det tid for å arbeide som tannlege på Sykestua i Rena Leir. Selv om han trivdes i jobben som tannlege, ønsket han mer militære øvelser og tjeneste i felt i tillegg.

God helse

I sykestua har han undersøkt mange soldater, offiserer og vernepliktige. Han tok imot gjennomsnittlig mellom ti og tolv pasienter om dagen.

– I Rena leir er det mange profesjonelle soldater og yrkesoffiserer. De har jobben sin i Forsvaret. Og i disse jobbene kreves det at de har god helse, også

god tannhelse. Pasientene mine hadde lite helseproblemer. Jeg vil si de var en sunn del av befolkningen. De fleste pasientene var i alderen fra 20 til 40 år, sier Patrick.

– Hvordan opplevde du å arbeide som tannlege i militærleiren?

– Det var veldig greit å arbeide som tannlege i Rena leir, fordi det var en enkel pasientgruppe med stort sett friske, unge mennesker. Det var også et veldig trivelig sted å arbeide med trygg atmosfære, spesielt for meg som var nyutdannet. Vi var to nyutdannede tannleger på sykestua. Det var nyttig å trekke veksler på hverandres kunnskaper, og diskutere med hverandre, når det var komplekse pasienter.

Behandlingsutstyret var bra, og i tillegg hadde han hjelp av tannhelsesekretær på samme måte som i en sivil tannklinikk.

Soldatene og offiserene undersøkes etter bestemte regler i Forsvaret for å godkjenne dem for tjeneste. De som ikke blir umiddelbart godkjent, får behandling til de innfrir kravene som stilles til tannhelse.

Hull og tannskader

Noen av pasientene hadde små hull, problemer med visdomstennene eller tannskader.

– Tannskadene kom som regel etter nærkampetrening. Tenner var slått i stykker med gevær ved uhell. Det varierte fra små hakk til så store skader at vi måtte henvise til sivil spesialist for behandling.

Patrick Fardal kommer fra Egersund. Han studerte ved Trinity College i Dublin, hvor han ble ferdig utdannet tannlege våren 2012. Og etter ett år i Forsvaret, dimmet han fredag 23. august. Før tannlegestudiene drømte han om karriere som soldat eller offiser i Forsvaret.

– Jeg ønsker fast jobb i Forsvaret, sier han.

– Jeg har alltid hatt lyst til å arbeide i Forsvaret, sier Patrick Fardal.